Magiczny Kraków

Nowe wystawy w MOCAK-u (konkurs)

2015-10-28

W październiku Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAK otwarło aż sześć wystaw! Ekspozycją "Artyści z Krakowa. Generacja 1980–1990" zainaugurowało nowy cykl, poświęcony krakowskiej scenie artystycznej. Zobaczymy również pierwszą w Polsce prezentację prac węgierskiego artysty CsabyNemesa, wystawę poświęconą edynburskiemu spotkaniu Josepha Beuysa, Tadeusza Kantora i Richarda Demarco, Blue Pueblo – cykl fotograficzny Wojciecha Wilczyka inspirowany poematem Grzegorza Wróblewskiego pod tym samym tytułem, wystawę Figury niemożliwe, przygotowaną we współpracy z Instytutem Architektury i Jakubem Woynarowskim, oraz pokaz prac studentów Kunstuniversität Linz. W naszym konkursie można podwójne zaproszenie do muzeum. Zapraszamy!

Artyści z Krakowa. Generacja 1980–1990:

MOCAK rozpoczyna serię wystaw prezentujących dorobek artystów mieszkających i pracujących w Krakowie. Będą to prezentacje wykorzystujące różnorodne media. Cykl inauguruje pokaz prac twórców urodzonych w latach 1980–1990. W kolejnych odsłonach skupimy się na wcześniejszych rocznikach krakowskich artystów. W roku 2017 planujemy prezentację twórców urodzonych w latach 70.

Po dokonaniu wyboru prac na ekspozycję okazało się, że będzie dominować na niej malarstwo. Obok niego zaprezentujemy również rzeźby, wideo, fotografie, rysunki oraz instalacje. Wystawa stara się pokazać najważniejsze tendencje w sztuce współczesnej Krakowa. Jest też próbą zmierzenia się z legendą artystyczną miasta, którą od połowy XIX wieku tworzą wybitne talenty. Kraków to miejsce sławne z inicjowania sztuki – tu otwarto pierwszą akademię sztuk pięknych, pierwsze muzeum narodowe oraz pierwszy Instytut Historii Sztuki w Polsce. Miasto zawsze kojarzono z dobrym malarstwem, wybór prac prezentowanych w MOCAK-u potwierdza taką opinię.

Pokolenie artystów urodzonych w latach 80. weszło w środowisko artystyczne, nieobciążone bagażem poprzedniego ustroju, natomiast bardziej świadome mechanizmów rynkowo-kapitalistycznych. W ich realizacjach nie widać zaangażowania społecznego ani politycznego, tak wyraźnego w sztuce artystów urodzonych w latach 60. Wydaje się, że bardziej interesujące dla młodych twórców są poszukiwania metafizyczne, psychologiczne, bazujące na tworzeniu „zakamuflowanych" przedstawień postaci oraz budowanie oryginalnych narzędzi malarskich.

W towarzyszącej wystawie polsko-angielskiej publikacji, planowanej na koniec roku, nakreślimy szerzej krajobraz artystyczny Krakowa, na który składają się festiwale, działalność galerii oraz inicjatywy wystawiennicze. O napisanie esejów do publikacji poprosiliśmy Martynę Nowicką, Andrzeja Szczerskiego oraz Joannę Zielińską. W publikacji znajdzie się również tekst kuratorski, stanowiący wprowadzenie do wyboru prac prezentowanych na wystawie, oraz fragmenty wywiadów z artystami, a także zdjęcia ich pracowni.

Gdy polityka wchodzi w codzienność:

Węgierski artysta Csaba Nemes podejmuje w swojej twórczości próbę krytycznej analizy nierówności

społecznych i ekonomicznych, a także zaskakujących momentów przenikania się prywatnych historii i ważnych wydarzeń politycznych. Na prezentowanej w MOCAK-u wystawie indywidualnej Nemesa Gdy polityka wchodzi w codzienność pokazujemy obrazy, rysunki, filmy, animacje oraz fotografie.

Najnowsza seria obrazów nosi tytuł Aktywa zamrożone (2015) i stanowi komentarz do dzisiejszych wypaczeń politycznych oraz utrwalonych podziałów społecznych. Cykl jest zaktualizowaną wersją osławionego dzieła sztuki społecznie zaangażowanej – muralu stworzonego przez Diega Riverę w Nowym Jorku w latach 30., w czasie wielkiego kryzysu. Ważny punkt odniesienia dla twórczości Nemesa stanowi pogląd teoretyka Franca Berardiego „Bifa", który stwierdził, że kiedy tracimy nadzieję w obliczu trudnej sytuacji ekonomicznej i politycznej oraz nowego europejskiego egoizmu, „pozostaje nam tylko przyjaźń". Przechodząc od roli biernego świadka zachodzących zmian do roli aktywisty walczącego o wolność artystyczną i społeczną sprawiedliwość, Nemes tworzy fascynującą kronikę dokumentującą trudną drogę reprezentuje go Knoll Galleries Vienna & Budapest. Ostatnie wystawy: Don't Try to Make it Logical (Nie próbuj znaleźć w tym logiki, Museum of Modern and Contemporary Art, Rijeka, 2014); Let's Talk About Nationalism! Between Ideology and Identity (Porozmawiajmy o nacjonalizmie! Pomiędzy ideologią a tożsamością, Kumu Art Museum, Tallinn, 2010) oraz Furtka do szczęścia (Muzeum Sztuki w Łodzi, 2011). Jako członek grupy Free Artists (Wolni Artyści), odegrał znaczącą rolę w protestach przeciwko przejęciu kontroli nad węgierską kulturą przez prawicę. W 2013 roku został laureatem Leopold Bloom Art Award, wystawa finalistów odbyła się w Muzeum Ludwiga w Budapeszcie. W 2014 roku otrzymał także rezydencję RU (Residency Unlimited) w Nowym Jorku.

Dr Maja i dr Reuben Fowkes są historykami sztuki i kuratorami, pracują w Budapeszcie i Londynie. Założyli Translocal Institute for Contemporary Art, międzynarodowe centrum, z siedzibą w Budapeszcie, zajmujące się studiami nad sztuką i ekologią Europy Wschodniej.

Beuys, Kantor, Demarco:

Wystawa poświęcona jest trzem twórcom – Josephowi Beuysowi, Tadeuszowi Kantorowi i Richardowi Demarco. Beuys po raz pierwszy pojawił się w Edynburgu już w 1970 roku, Kantor dwa lata później. Do ich spotkania doszło w 1973 roku na tamtejszym festiwalu. Mimo dzielących ich różnic, w twórczości obydwu artystów, dotkniętych dramatem II wojny światowej, można odnaleźć pewne wspólne tendencje, które staramy się pokazać na naszej wystawie. Do najważniejszych z nich należą chęć realizacji idei syntezy sztuk oraz eksplorowanie tematu pamięci, zarówno indywidualnej, jak i zbiorowej. W Galerii Beta zaprezentujemy materiały – fotografie, filmy, archiwalia – dokumentujące działalność artystyczną Beuysa i Kantora w stolicy Szkocji. W przestrzeni Biblioteki MOCAK-u pokażemy rysunki i akwarele autorstwa Richarda Demarco, dzięki czemu zwiedzający będą mieli okazję poznać osobowość artystyczną demiurga wydarzeń.

Rok 2015 został ogłoszony przez UNESCO Rokiem Tadeusza Kantora. Z okazji 100. rocznicy urodzin artysty pragniemy przypomnieć jego dokonania w Edynburgu oraz szeroki oddźwięk, który każdorazowo towarzyszył spektaklom twórcy zza żelaznej kurtyny. Kantor samodzielnie projektował i przygotowywał scenografię oraz rekwizyty do przedstawień. Jego fenomen tkwi jednak w tym, że mimo rygorystycznie przeprowadzanych prób, towarzyszył on zespołowi Cricot 2 na scenie, pełniąc funkcję aktywnego reżysera, a zarazem stając się najważniejszym aktorem. Gdy Beuys zobaczył w

Edynburgu Kurkę wodną, szybko dostrzegł w działaniach Kantora analogię do swoich akcji, które można określić za Zbigniewem Makarewiczem mianem „teatru jednego aktora".

Zarówno Kantor, jak i Beuys przybyli do Szkocji na zaproszenie Richarda Demarco, promotora sztuk wizualnych i performatywnych, intensywnie zaangażowanego w edynburski festiwal od momentu jego powstania. Demarco widział w sztuce potencjał umożliwiający uleczenie ran i zlikwidowanie międzynarodowych antagonizmów po II wojnie światowej. Ogromne archiwum, które zgromadził przez lata działalności, jest świadectwem owocnej współpracy z artystami. Aktywność na polu popularyzowania sztuki nie oznaczała jednak rezygnacji z własnej twórczości. Przeciwnie, doświadczenia te – na równi z miłością artysty włoskiego pochodzenia do Szkocji – stanowiły dla niej bezpośrednią inspirację. Widoki tego kraju autorstwa Demarco ukazują w znacznej mierze miejsca, które zwiedzał wspólnie z przyjaciółmi w kameralnych grupach, bądź zbiorowo podczas eksperymentalnych akademii letnich. To on pokazał Beuysowi szkockie krajobrazy, przybliżył celtyckie mity, które dla niemieckiego artysty stanowiły bodziec do stworzenia kilkunastu prac. Kantor, choć nie wykonał dzieła bezpośrednio inspirowanego miejscem, odnalazł w edynburskiej publiczności wiernych odbiorców. Szkocja jako miejsce tych historycznych prezentacji jest czwartym „bohaterem" wystawy w MOCAK-u.

Ekspozycji towarzyszyć będzie dwujęzyczna publikacja dotycząca licznych wizyt Josepha Beuysa i Tadeusza Kantora w Edynburgu. Obok archiwalnych fotografii znajdą się w niej kompleksowe kalendaria ich działalności artystycznej w Szkocji, uzupełnione wzmiankami prasowymi oraz wspomnieniami bezpośrednich świadków wydarzeń, w tym samego Richarda Demarco.

Wstęp do Galerii Beta jest bezpłatny.Wystawa poświęcona jest trzem twórcom – Josephowi Beuysowi, Tadeuszowi Kantorowi i Richardowi Demarco. Beuys po raz pierwszy pojawił się w Edynburgu już w 1970 roku, Kantor dwa lata później. Do ich spotkania doszło w 1973 roku na tamtejszym festiwalu. Mimo dzielących ich różnic, w twórczości obydwu artystów, dotkniętych dramatem II wojny światowej, można odnaleźć pewne wspólne tendencje, które staramy się pokazać na naszej wystawie. Do najważniejszych z nich należą chęć realizacji idei syntezy sztuk oraz eksplorowanie tematu pamięci, zarówno indywidualnej, jak i zbiorowej. W Galerii Beta zaprezentujemy materiały – fotografie, filmy, archiwalia – dokumentujące działalność artystyczną Beuysa i Kantora w stolicy Szkocji. W przestrzeni Biblioteki MOCAK-u pokażemy rysunki i akwarele autorstwa Richarda Demarco, dzięki czemu zwiedzający będą mieli okazję poznać osobowość artystyczną demiurga wydarzeń.

Rok 2015 został ogłoszony przez UNESCO Rokiem Tadeusza Kantora. Z okazji 100. rocznicy urodzin artysty pragniemy przypomnieć jego dokonania w Edynburgu oraz szeroki oddźwięk, który każdorazowo towarzyszył spektaklom twórcy zza żelaznej kurtyny. Kantor samodzielnie projektował i przygotowywał scenografię oraz rekwizyty do przedstawień. Jego fenomen tkwi jednak w tym, że mimo rygorystycznie przeprowadzanych prób, towarzyszył on zespołowi Cricot 2 na scenie, pełniąc funkcję aktywnego reżysera, a zarazem stając się najważniejszym aktorem. Gdy Beuys zobaczył w Edynburgu Kurkę wodną, szybko dostrzegł w działaniach Kantora analogię do swoich akcji, które można określić za Zbigniewem Makarewiczem mianem „teatru jednego aktora".

Zarówno Kantor, jak i Beuys przybyli do Szkocji na zaproszenie Richarda Demarco, promotora sztuk wizualnych i performatywnych, intensywnie zaangażowanego w edynburski festiwal od momentu jego

powstania. Demarco widział w sztuce potencjał umożliwiający uleczenie ran i zlikwidowanie międzynarodowych antagonizmów po II wojnie światowej. Ogromne archiwum, które zgromadził przez lata działalności, jest świadectwem owocnej współpracy z artystami. Aktywność na polu popularyzowania sztuki nie oznaczała jednak rezygnacji z własnej twórczości. Przeciwnie, doświadczenia te – na równi z miłością artysty włoskiego pochodzenia do Szkocji – stanowiły dla niej bezpośrednią inspirację. Widoki tego kraju autorstwa Demarco ukazują w znacznej mierze miejsca, które zwiedzał wspólnie z przyjaciółmi w kameralnych grupach, bądź zbiorowo podczas eksperymentalnych akademii letnich. To on pokazał Beuysowi szkockie krajobrazy, przybliżył celtyckie mity, które dla niemieckiego artysty stanowiły bodziec do stworzenia kilkunastu prac. Kantor, choć nie wykonał dzieła bezpośrednio inspirowanego miejscem, odnalazł w edynburskiej publiczności wiernych odbiorców. Szkocja jako miejsce tych historycznych prezentacji jest czwartym „bohaterem" wystawy w MOCAK-u.

Ekspozycji towarzyszyć będzie dwujęzyczna publikacja dotycząca licznych wizyt Josepha Beuysa i Tadeusza Kantora w Edynburgu. Obok archiwalnych fotografii znajdą się w niej kompleksowe kalendaria ich działalności artystycznej w Szkocji, uzupełnione wzmiankami prasowymi oraz wspomnieniami bezpośrednich świadków wydarzeń, w tym samego Richarda Demarco.

Poezja i fotografia – projekt „Blue Pueblo":

Na wystawie poezja i fotografia wzajemnie się przenikają. W 2013 roku powstał poemat Grzegorza Wróblewskiego Blue Pueblo. Zainspirowany tym utworem Wojciech Wilczyk wykonał zdjęcia ukazujące architekturę Amager, dzielnicy Kopenhagi, w której mieszka poeta. Prezentowany na ścianie galerii poemat wraz z cyklem czarno-białych fotografii tworzą projekt zatytułowany Blue Pueblo.

Ulice Amager stają się w utworze Wróblewskiego niemym świadkiem ludzkiego dramatu. Poemat jest zapisem przeżyć człowieka, który za pomocą silnych środków odurzających próbuje stłumić cierpienie związane z rozstaniem z ukochaną osobą. Psychologa ani religia nie przynoszą ukojenia. Samotność przeradza się w fizyczne cierpienie. Opisy biologiczności człowieka przeplatają się z odniesieniami do świata literatury, sztuki i muzyki; to, co zmysłowe, miesza się z tym, co duchowe. W końcu jedynym sposobem wyzwolenia okazuje się natura: „Jechać w stronę lasu i rzeki. Szukać tam ludzi. Szukać gwiazdy. Dopóki nie nastąpi definitywna podróż".

Fotografie są wyrazem przeżyć zawartych w poemacie. Czarno-białe zdjęcia wyludnionej metropolii ukazują obojętność miasta wobec cierpiącej jednostki, ale także stanowią wizualizację stanu ducha, przejmującej pustki po stracie kogoś bliskiego. Symetryczne kadry, powtarzalne motywy architektoniczne, gra cieni na fasadach sprawiają, że świat ukazany na fotografiach wydaje się nieprzyjazny człowiekowi, obcy. Napis „death" na jednym z budynków potęguje wrażenie zagrożenia, balansowania na granicy życia i śmierci.

Figury niemożliwe:

Pierwsza odsłona wystawy Figury niemożliwe miała miejsce w Pawilonie Polskim w ramach 14. Międzynarodowego Biennale Architektury w Wenecji. Zwycięski projekt konkursu Zachęty – Narodowej Galerii Sztuki został przygotowany przez Instytut Architektury i Jakuba Woynarowskiego. Powstał on w odpowiedzi na temat dotyczący absorbowania modernizmu (Absorbing Modernity 1914–2014),

sformułowany przez kuratora Biennale Rema Koolhaasa.

W MOCAK-u pokazany zostanie najważniejszy element projektu reprezentującego Polskę na Biennale Architektury. Jest nim zrealizowana w skali 1:1 replika baldachimu nad wejściem do grobu marszałka Józefa Piłsudskiego, wybudowanego w 1937 roku przy katedrze na Wawelu, według projektu Adolfa Szyszko-Bohusza. Obiekt różni się od wawelskiego oryginału oddzieleniem przykrywającej całość płyty od dolnej części. W wyniku tej prosimy również o podanie imienia i nazwiska). Na odpowiedzi czekamy **do piątku 30 października do godz. 10.**
Życzymy powodzenia!